

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 262/2021-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského o vyhlásení zaujatosti sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivana Fiačana v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ŠTELLMACHOVÁ & PARTNERS s. r. o., M. Pišúta 936/16, Liptovský Mikuláš, vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 457/2021 takto

r o z h o d o l :

Sudca II. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivan Fiačan **je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 457/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sudca ústavného súdu 10. marca 2021 vyhlásil svoju zaujatosť v konaní o ústavnej sťažnosti z dôvodu, že sťažovateľa v konaní zastupuje obchodná spoločnosť, ktorej spoločníkom a konateľom bol pred vznikom funkcie sudcu ústavného súdu a prostredníctvom tejto obchodnej spoločnosti poskytoval právne služby. Po vzniku funkcie svoj obchodný podiel previedol na advokátku, ktorá prostredníctvom tejto obchodnej spoločnosti poskytuje právne služby. Okrem toho má sudca ústavného súdu s touto advokátkou priateľský vzťah, týkajú si a navyše táto obchodná spoločnosť zdieľa nebytové priestory s advokátkou, ktorá je súdnou poradkyňou sudcu ústavného súdu.

II.

2. Podľa čl. IV bodu 1 písm. c) rozvrhu práce ústavného súdu o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

3. Podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvod

vylúčenia sudcu ústavného súdu spočívajúci v pochybnostiach o nezaujatosti podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde nadväzuje na požiadavku nestrannosti súdneho rozhodovania tak, ako je okrem iného definovaná aj v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva. Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, keďže nestrannosť sudcu má význam pre dôveru verejnosti v súdnictvo (Olujic proti Chorvátsku, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok ESĽP z 5. 2. 2005, bod 57). Pri rozhodovaní o tom, či je daný dôvod na obavy, že sudca nie je nestranný, je dôležité hľadisko namietateľa, no nie je rozhodujúce; rozhodujúce je, či tieto obavy môžu byť považované za objektívne (Thorgeir Thorgeirson proti Islandu, sťažnosť č. 13778/88, rozsudok ESĽP z 25. 6. 1992, bod 51). Pri objektívnom teste sú dôležitými kritériami dôvera verejnosti v rozhodovanie (II. ÚS 36/2012).

4. Pri teste subjektívnych okolností sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu alebo jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Takýmto opakom môže byť sudcom prejavené nepriateľstvo alebo neznášanlivosť. Pri teste objektívnych okolností je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie sa zaujatosti, teda či sú dané okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu (Daktaras proti Litve, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok ESĽP z 10. 10. 2000, bod 32).

5. Z hľadiska subjektívneho testu nemožno z vyhlásenia sudcu ústavného súdu jednoznačne dospieť k pochybnostiam o jeho nezaujatosti, keďže subjektívne pozitívny vzťah k zástupkyňi sťažovateľa sám osebe nezakladá dôvody na jeho vylúčenie. Na strane druhej z pohľadu objektívneho testu je zrejmé, že sudca ústavného súdu má však vzťah k advokátke, ktorá prostredníctvom obchodnej spoločnosti zastupuje sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom. Tento vzťah presahuje rámec bežnej osobnej známosti, čo vyplýva nielen z toho, že sudca si s touto advokátkou tyká, no i z toho, že na ňu previedol obchodný podiel svojej obchodnej spoločnosti. Okrem toho je zrejmé, že poradkyňa sudcu ústavného súdu zdieľa nebytové priestory s touto advokátkou v prostredí slovenského malomesta. Tieto skutočnosti môžu u tretej nezaujatej osoby, osobitne u osoby, ktorá je z neprávnického prostredia a ktorá si len ťažšie vie predstaviť profesionálnu schopnosť sudcu povzniesť sa nad osobnú rovinu strán a ich zástupcov, viesť k pochybnostiam o nezaujatosti sudcu ústavného súdu. Preto podľa § 49 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde možno mať z pohľadu objektívneho pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu, čo má za následok jeho vylúčenie z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2021

Robert Šorl
predseda senátu